

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Klinikinė teismo medicina 9 kreditai (240 val.)	Medicina (06 B) Teismo medicina (B 770)	Medicinos	Patologijos, teismo medicinos ir farmakologijos katedra
Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius	Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius
Paskaitos	2 kreditai (53 val.)	Seminarai	2 kreditai (53 val.)
Konsultacijos	0,5 kredito (13 val.)	Individualus darbas	4,5 kredito (121 val.)

Dalyko anotacija:

Tikslas: įsisavinti klinikinės teismo medicinos sritį ir apimtį, klinikinį teisminį nukentėjusiojo, kaltinamojo arba kito asmens ištyrimą, mokėti įvertinti jų sveikatos sutrikdymo mastą, padarytą žalą ir duoti medicininius parodymus teisme.

Tematika. Teismo ekspertizės įstatymas ir kiti dokumentai, reglamentuojantys klinikinę teismo medicinos ekspertizių veiklą. Įstatymai, reglamentuojantys ekspertizių atlikimą: LR Baudžiamasis kodeksas, LR Baudžiamojo proceso kodeksas, LR Civilinio proceso kodeksas, LR Administracinių bylų teisenos įstatymas. Dokumentai, reglamentuojantys ekspertizių atlikimą: Teismo medicinos ekspertizių atlikimo nuostatai, Sveikatos sutrikdymo masto nustatymo taisyklės, Sveikatos sutrikdymo masto nustatymo taisyklių komentaras, Dėl sužalojimų prarasto bendrojo darbingumo procentų nustatymo lentelė. Gyvų asmenų ekspertizių skyrimo atvejai: dėl sužalojimų prarastojo bendrojo darbingumo nustatymas, amžiaus nustatymas, sveikatos būklės nustatymas, kitos gyvų asmenų ekspertizių rūšys. Sveikatos sutrikdymo masto ekspertizė. Sveikatos sutrikdymo masto nustatymas: Sveikatos sutrikdymo sąvokos definicija. Sužalojimas. Bendrasis darbingumas. Profesinis darbingumas. Fizinio skausmo sukėlimas arba nežymus sveikatos sutrikdymas (BK 140 str.). Nežymus sveikatos sutrikdymas (BK 138 str.). Sunkus sveikatos sutrikdymas (BK 135 str.): Sunkūs centrinės nervų sistemos sužalojimai. Sunkūs vidaus organų ir liemens sužalojimai. Sunkūs sužalojimai dėl kaulų lūžių. Sunkūs kraujagyslių sužalojimai. Sunkūs terminiai sužalojimai. Kiti sunkūs sužalojimai. Lytinių būklių ekspertizės. Lytinių būklių sąvoka. Lytinis pajėgumas. Mergystės nustatymas. Nėštumo ir buvusio gimdymo nustatymas. Buvusio aborto nustatymas. Ekspertizės išžaginimų ir pasikėsinimų išžaginti atvejais. Išžaginimu įtariamo asmens tyrimas. Tvirkinamųjų veiksmų nustatymas. Užkrėtimo lytiškai plintančia liga arba AIDS tyrimas. Rečiau pasitaikančių lytinių būklių tyrimai. Galvos traumų bendros morfologinės charakteristikos. Kaukolės skliauto ir pamato lūžiai. Kraujo išsiliejimas virš kietojo galvos smegenų dangalo, jo susidarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kraujo išsiliejimas po kietuoju galvos smegenų dangalu, jo susidarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kraujo išsiliejimas po voratinkliniu galvos smegenų dangalu, jo susidarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kraujo išsiliejimas po voratinkliniu galvos smegenų dangalu dėl ligos ir traumos, diferencinė diagnostika. Galvos smegenų sumušimas, jo susidarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Smūgio į galvą ir griuvimo diferencinė diagnostika. Smegenų skysčio išsiliejimas po galvos smegenų dangalais. Galvos smegenų traumos diagnostika. Neurologinė simptomatika. Instrumentiniai (kompiuterinė tomografija, kiti rentgenologiniai) tyrimai. Juosmeninė punkcija.

Galvos sužalojimo mechanizmo nustatymas gyviems asmenims. Kieto buko daikto sąvoka. Bukų daiktų klasifikacija pagal žalojantį paviršių. Mechaniniai sužalojimai, jų rūšys. Odos nubrozdinimai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Poodinės kraujosruvos, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kiti minkštųjų audinių sužalojimai (patempimas, sumušimas), jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Kaulų lūžiai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Vidaus organų sužalojimai, rūšys, ekspertinė reikšmė. Vidaus organų sužalojimai, rūšys, ekspertinė reikšmė. Mechaniniai sužalojimai be morfologinių išraiškų (galvos smegenų sukrėtimas, difuzinis aksonų pažeidimas, smūgis į refleksogenines zonas). Aštrių daiktų bei įrankių klasifikacija. Durtiniai sužalojimai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Durtiniai-pjautiniai sužalojimai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Pjautiniai sužalojimai, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Sužalojimai, padaryti kertančių savybių turinčiais daiktais, jų padarymo mechanizmas, ekspertinė reikšmė. Aštriais daiktais padaryti sužalojimai, būdingi autoagresijai. Autotransporto traumų klasifikacija. Pėsčiojo partrenkimas. Trauma pervažiuojant automobiliu. Trauma automobilio viduje. Trauma iškrentant iš automobilio. Motociklinio transporto traumas, jų morfologinė charakteristika. Sužalojimų padarymo mechanizmo nustatymas autotransporto traumų atvejais. Geležinkelio transporto traumas, jų morfologinė charakteristika. Aviacijos traumas, jų morfologinė charakteristika. Vandens transporto traumas. Apsinuodijimų ekspertizės. Šautinių sužalojimų ekspertizės. Teismo medicinos tanatologija. Mirties fakto nustatymas. Mirčių klasifikacija. Pomirtiniai lavono pokyčiai: ankstyvieji ir vėlyvieji lavoniniai reiškiniai. Mirties laiko nustatymas. Palaidojimo laiko nustatymas. Staigios mirtys, jų problematika. Smurtinės mirtys (nužudymas, savižudybė, nelaimingas atsitikimas). Mirtys, susijusios su medicininu gydymu ir reanimacija. Mirtys nuo vaistų, alkoholio ir kitų narkotinių medžiagų.

Rekomenduojama literatūra:

1. Garmus A., Kurapka E., Čėpla A. Teismo medicina – V., 2000.
2. Popov V.L. Teismo medicina.- Sankt-Peterburg, 2000.
3. Podoliako V.P., Chochlov, Barabanov N.N. Teismo medicininė ekspertizė.- Brianskas, 2001.
4. Popov V.L., Šigejev V.B., Kuznecov L.E. Teismo medicininė balistika .- Sankt – Peterburg, 2002.
5. Pigolkin J.I., Popov V.L. Teismo medicina. – M., 2003.
6. DiMaio V.J., Dimaio D. Medycyna sądowa.- Wroclav, 2003.
7. Mirusiųjų teismo medicinos ekspertizė ir tyrimų taisyklės. – V., 2004.
8. Teismo medicina (Pod red. V.N. Kriukova). – M., 2006.

Konsultuojantys dėstytojai:

1. Algimantas Jasulaitis (doc. dr.):

1. Daunoravičius, Dainius ; **Jasulaitis, Algimantas** ; Jablonskienė, Valerija ; Grabauskienė, Virginija . Matrikso metaloproteinazės virusinės širdies ligos patogenezėje // Laboratorinė medicina. Vilnius: Lietuvos laboratorinės medicinos draugija. ISSN: 1392-6470. 2012, t. 14, nr. 4, p. 224-228. [DB: IndexCopernicus] [M.kr.: 06B] [Aut. ind.: 0,250]
2. Daunoravičius, Dainius ; Grabauskienė, Virginija ; **Jasulaitis, Algimantas** . Uždegiminė dilatacinė kardiomiopatija: nauji diagnostikos ir gydymo būdai = Inflammatory dilated cardiomyopathy: new perspectives in diagnostics and treatment // Medicinos teorija ir praktika. Vilnius: Medicinos mintis. ISSN: 1392-1312. 2012, t. 18, nr. 3, p. 299-304. Prieiga per internetą: <http://www.mtp.lt/files/MTP3_7str.pdf>

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Aliukonienė, Rita ; Jasulaitis, Algimantas ; Aliukonis, Vygintas ; Maciulytė, Neringa . Vaikų padaryti nužudymai ir sunkūs sveikatos sutrikdymai // <i>Laboratorinė medicina</i>. Vilnius: Lietuvos laboratorinės medicinos draugija. ISSN: 1392-6470. 2013, t. 15, nr. 2, p. 75-82. 4. Poškus, Tomas ; Bužinskienė, Diana ; Drąsutienė, Gražina Stanislava ; Samalavičius, Narimantas Evaldas ; Barkus, Arūnas ; Barišauskienė, Aistė ; Tutkuvienė, Janina ; Sakalauskaitė, I. ; Drąsutis, Jonas ; Jasulaitis, Algimantas ; Jakaitienė, Audronė . Haemorrhoids and anal fissures during pregnancy and after childbirth: a prospective cohort study // <i>BJOG: an international journal of obstetrics and gynaecology</i>. Chichester: Wiley-Blackwell Publishing Ltd. ISSN: 1470-0328. 2014, Vol. 121, iss. 13, p. 1666-1671. Prieiga per internetą: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1471-0528.12838/pdf> 5. Dragelytė, Gabija ; Plenta, Jūris ; Chmieliauskas, Sigitas ; Jasulaitis, Algimantas; Raudys, Romas ; Jovaiša, Tomas ; Badaras, Robertas . Myocardial rupture following carbon monoxide poisoning // <i>Case reports in critical care</i> [electronic resource]. New York, NY: Hindawi Pub. Corp. ISSN: 2090-6439. 2014, vol. 2014, p. 1-3 . Prieiga per internetą: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25110594> 6. Andriuškevičiūtė, Gerda ; Chmieliauskas, Sigitas ; Jasulaitis, Algimantas ; Laima, Sigitas ; Fomin, Dmitrij ; Stasiūnienė, Jurgita . A study of fatal and nonfatal hangings // <i>Journal of forensic sciences</i>. Hoboken: Wiley-Blackwell Publishing, Inc.. ISSN: 0022-1198, eISSN: 1556-4029. 2016, first on line, p. 1-4. Prieiga per internetą: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1556-4029.13094/abstract> 7. Fomin, Dmitrij ; Baranauskaitė, Vilma ; Laima, Sigitas ; Jasulaitis, Algimantas; Petroška, Donatas . Death caused by hepatodiaphragmatic interposition of the colon // <i>Journal of forensic sciences</i>. Hoboken: Wiley-Blackwell Publishing, Inc.. ISSN: 0022-1198, eISSN: 1556-4029. 2016, for peer review, p. 1-14.
<p>2.</p>	<p><u>Jurgita Stasiūnienė (dr.):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jasulaitis A., Stasiūnienė J., Chmieliauskas S., Andriuškevičiūtė G. Motinų agresijos, nukreiptos į savo kūdikius, priežastys ir jų lemiantys veiksniai. <i>Medicinos teorija ir praktika</i>. 2014, t. 20, Nr. 1. ISSN 1392-1312 p. 27-30. 2. Stasiūnienė J., Jasulaitis A., Chmieliauskas S. Teismo psichiatrinų ekspertizių, atliktų baudžiamosiose bylose, iškeltose dėl naujagimio nužudymo, analizė (1994-2013 m.). <i>Laboratorinė medicina</i>. 2014, t. 16, Nr. 1. ISSN 1392-6470 p. 28-33. 3. Stasiūnienė J., Jasulaitis A., Andriuškevičiūtė G. Savo naujagimius nužudžiusių moterų psichosocialinė charakteristika iki padarant nusikaltimą. <i>Laboratorinė medicina</i>. 2014, t. 16, Nr. 2. ISSN 1392-6470 p. 76-80. 4. Stasiūnienė J., Jasulaitis A., Andriuškevičiūtė G., Chmieliauskas S. Naujagimių žudymas - motinų psichologinio žiaurumo pasekmė. <i>Medicinos teorija ir praktika</i>. 2014, t. 20, Nr. 1. ISSN 1392-1312 p. 21-26. 5. Mazeikiene S, Laima S, Chmieliauskas S, Fomin D, Andriuskeviciute G, Markeviciute M, Matuseviciute A, Jasulaitis A, Stasiuniene J. Deontological examination: Clinical and forensic medical diagnosis discrepancies, Egypt J Forensic Sci (2016),http://dx.doi.org/10.1016/j.ejfs.2016.02.003

	<p>6. Andriuškevičiūtė G., Chmieliauskas S., Jasulaitis A., Laima S., Fomin D., Stasiūnienė J. (2016), A Study of Fatal and Nonfatal Hangings. J Forensic Sci. 2016, Vol. 61, Iss. 1. ISSN: 1556-4029.</p> <p>7. Stasiūnienė J., Justickis V, Jasulaitis A. Newborn murder and its legal prevention. <i>Sveikatos politika ir valdymas = Health policy and management</i>. Vilnius, Mykolo Romerio universitetas. ISSN 2029-3569.</p>
<p>3.</p>	<p><u>Sigitas Laima (dr.):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S.Mazeikiene, Laima S., Jasulaitis A., J.Bytautaite, V.Baranauskaite, Andriuskeviciute G., Chmieliauskas S. Teismo medicininių ir klinikinių diagnozių nesutapimai Lietuvoje. <i>Labaratorinė medicina</i>, 2014, t. 16; 3(63): 116-1119. 2. Laima S., Fomin D., Jasulaitis A., Andriuskeviciute G., Chmieliauskas S., Sabaliauskas V., Sergrjevas V. The effect of conducted electrical weapons on the human body. <i>Actamedica</i> 08/2014; 21(2):73-80. 3. Laima S., Fomin D., Jasulaitis A., Bareikyte A., Banionis D., Andriuskeviciute G., Chmieliauskas S. Psichologinės ir somatinės streso išraiškos, jų paplitimas. <i>Laboratorinė medicina</i>. 2015, t. 17, Nr. 3, p. 110 - 113. 4. Puras D., Laima S., Jasulaitis A., Andriuskeviciute G., Chmieliauskas S. The Forensic Medical Assessment of Psychological and Physical Violence Experienced by Children. <i>Journal of Chemical, Biological and Physical Sciences</i> 04/2015; 5(2):1566-1573. 5. G. Andriuskeviciute, S. Chmieliauskas, A. Jasulaitis, S. Laima, D. Fomin, J. Stasiūniene. Study of Fatal and Nonfatal Hangings, <i>Journal Forensic Sci</i>, 2016.

Vilniaus universiteto Medicinos, Odontologijos ir Visuomenės sveikatos kryptių mokslo doktorantūros komitetų ir Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo komiteto teikimu patvirtinta Medicinos fakulteto Taryboje 2016-10-18 d. protokolo Nr. (1.1.)-150000-TP-7(618)

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Dekanas Prof. dr. (HP) Algirdas Utkus: